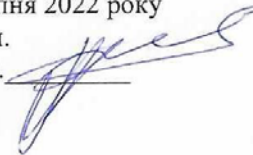

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус
освітньої компоненти
«Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Освітньо-професійна програма: «Технології медичної діагностики та лікування»
Вид освітньої компоненти: вибіркова
Мова викладання: державна
Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
«Сестринська справа»
Протокол №1 від «26» серпня 2022 року
Завідувач кафедри д.мед.н.
професор Заболотнов В.О.

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень
Викладач	Можарівська Антоніна Анатоліївна
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	097-745-55-79
E-mail:	a.krapivina@ukr.net
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	Консультації: вівторок з 14.00 до 15.00 Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (0987362436), Skype, Telegram, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.00

1. Назва освітньої компоненти

«Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
Самостійна робота	54

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2022	4	7	224 «Технології медичної діагностики та лікування»	3 / 90	3	ПМК	Вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Анатомія людини», «Фізіологія», «Патоморфологія з секційним курсом», «Латинська мова і медична термінологія», «Фармакологія та медична рецептура», «Медична хімія», «Техніка лабораторних робіт», «Клінічна лабораторна діагностика», «Мікробіологія, вірусологія та імунологія з мікробіологічною діагностикою»;
- інтегрується з такими освітніми компонентами: «Внутрішня медицина з оцінкою результатів лабораторних досліджень», «Епідеміологія» «Інфекційні хвороби з оцінкою результатів лабораторних досліджень», «Хірургія з оцінкою результатів лабораторних досліджень», «Педіатрія з оцінкою результатів лабораторних досліджень», «Урологія з оцінкою результатів лабораторних досліджень»;
- закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами освіти знань та умінь з циклу освітніх компонент професійної і практичної підготовки бакалавра.

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Мета освітньої компоненти – вивчити особливості механізмів виникнення туберкульозу та позалегенових форм локалізації, формувати клінічне мислення при аналізі отриманих клінічних ознак, даних лабораторних та інструментальних обстежень для постановки попереднього

діагнозу; вміння оцінювати ефективність застосованих методів лікування та профілактики.

Завдання вивчення освітньої компоненти полягає у набутті знань та професійних навичок виявлення, діагностики, оцінювання лабораторних та інструментальних обстежень, лікування, профілактики туберкульозу легенів та позалегенової локалізації.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Загальні:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Навики здійснення безпечної діяльності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

- Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.
- Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- Здатність проводити аналіз зразків та здійснювати валідацію результатів згідно з існуючими протоколами.
- Здатність застосувати сучасні методи та технології дослідження тканин та зразків різного походження у лабораторіях різного профілю та розуміння принципів дії цих методів.
- Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані.
- Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем
- Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.
- Здатність дотримуватися нормативних та етичних вимог до професійної діяльності та захищати право пацієнта на отримання допомоги/медичних послуг на належному рівні. Дотримуватись та впроваджувати стандарти професійної діяльності.
- Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

- Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень, з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.

- Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.
- Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма / патологія).
- Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики інфекційних хвороб (норма / патологія).
- Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.
- Виконувати мікробіологічні, вірусологічні та імунологічні дослідження для виявлення етіологічних чинників хвороб.

8. Методична картка освітньої компоненти

Лекції:

Тема
Модуль 1
1. Туберкульоз. Епідеміологія. Етіологія.
2. Клінічні особливості перебігу туберкульозу легень.
3. Методи виявлення пацієнтів хворих на туберкульоз
4. Сучасні методи діагностики туберкульозу. Лабораторні методи дослідження туберкульозу легень.
5. Діагностика туберкульозу легень. Інструментальні методи обстежень пацієнтів із туберкульозом легень
6. Діагностика позалегеневих форм туберкульозу органів дихання
7. Діагностика кістково-суглобового туберкульозу та туберкульозу центральної нервової системи
8. Діагностика позалегеневих форм туберкульозу

Практичні заняття:

Тема
Модуль 1
1. Обстеження пацієнтів, хворих на туберкульоз легень
2. Обстеження пацієнтів, хворих на туберкульоз легень
3. Обстеження пацієнтів з позалегневими формами туберкульозу
4. Загальні принципи та методи лікування туберкульозу. Профілактика
5. Модульний контроль 1. Діагностика туберкульозу

Самостійна робота:

Тема
1. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів: діагностика, лікування
2. Первинний туберкульозний комплекс: причини, клінічні ознаки, лікування
3. Туберкульоз легенів: причини, клінічні ознаки, лікування
4. Міліарний туберкульоз легенів: клінічні варіанти перебігу, діагностика, лікування
5. Туберкульозна інтоксикація в дітей: причини, клінічні ознаки, лікування
6. Туберкульозний плеврит та емпієма: причини, діагностика, лікування
7. Ускладнення туберкульозу: кровохаркання, легенева кровотеча,
8. Ускладнення туберкульозу: спонтанний пневмоторакс, амілоїдоз
9. Прискорені методи виявлення МБТ
10. Туберкулінодіагностика
11. Ендоскопічні методи діагностики: бронхоскопія, торакоскопія. Методи біопсії.
12. Методи рентгенологічного обстеження пацієнтів, хворих на туберкульоз легенів: рентгено-, томо- і флюорографія, комп'ютерна томографія, рентгеноскопія.
13. Туберкульозний менінгіт: клінічні ознаки, діагностика, лікування
14. Методи діагностики туберкульозу статевої системи
15. Туберкульоз і СНІД: діагностика, лікування ВІЛ/СНІД асоційованого туберкульозу
16. Особливості лікування туберкульозу в поєднанні із супутньою патологією: цукровий діабет, гепатит, хронічне легеневе серце тощо
17. Специфічна та неспецифічна профілактика туберкульозу Виготовлення санітарного бюлетеня

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю ЗВО, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з освітньої компоненти «Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння освітньої компоненти визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів освіти на першому занятті. Рівень знань оцінюється: «відмінно» – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними,

демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; «добре» – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; «задовільно» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу освітньої компоненти є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень»

Поточне тестування та самостійна робота				ПМК	ІДРС	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	40	4	100
14	14	14	14			
56						

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг здобувача бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ’єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону

України «Про запобігання корупції http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf , «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf, працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Фтизіатрія: підручник (ВНЗ IV р. а.) / В.І. Петренко, Л.Д. Тодоріко, О.С. Шевченко та ін.; за ред В.І. Петренка / – Медицина. 2018. – 472 с.
2. Національний підручник «Пульмонологія та фтизіатрія» у 2-х т. / За ред. Ю.І. Феценко, В.П. Мельника, І.Г. Ільницького. – Київ, Львів: Атлас, 2019. — 1362 с.
3. Феценко Ю.І., Мельник В.М. Організація протитуберкульозної допомоги населенню: сучасні підходи. – К: Здоров'я, 2019. – 655 с.
4. Феценко, Ю. І. Організація контролю за хіміорезистентним туберкульозом / Ю. І. Феценко, В. М. Мельник // Київ : Здоров'я, 2018. – 704 с.
5. Система забезпечення якості бактеріологічних досліджень в закладах, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу на різних рівнях надання медичної допомоги України / О. А. Журило [та ін.] – Кіровоград : Поліум, 2020. – 72 с.

Допоміжна:

1. ТБ/ВІЛ: діагностика, лікування, профілактика: навчальний посібник / О.С. Шальмін, О.М. Рознатовська, О.А. Растворов та ін. Запоріжжя, 2018р. – 91 с.
2. Феценко Ю.І. Туберкульоз: організація діагностики, лікування, профілактики та контролю за смертністю / Ю.І. Феценко Ю.І., В.М. Мельник, Л.В. Турченко, С.В.Лірник. – К.: Здоров'я, 2020. – 448 с.
3. Туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНіД. В.Ф. Москаленко, Р.Г. Процюк, В.І. Петренко та ін. Медицина, Київ-2020. – 423 с.
4. Феценко Ю.І. Організація лікування хворих на туберкульоз / Ю.І.Феценко, В.М.Мельник. – К.: Здоров'я, 2019. – 488 с
5. Ліпкан Г.М. та ін. Лабораторна діагностика туберкульозу та контроль за якістю бактеріоскопічних досліджень. — К.: Медицина, 2018.
6. Феценко Ю.І. Контроль за туберкульозом в умовах адаптованої ДОТС-стратегії. — К.: Медицина, 2018.
7. Фтизіатрія. Підручник / За ред. акад. А.Я. Циганенка, проф. С.І. Зайцевої. — Х.: Факт, 2018

Викладач _____

(підпис)